

Program
de formare profesională a conducătorilor de autobuze,
categoria/subcategoria D/D1

Domeniul de formare profesională: servicii de transport

Ocupația: Conducător/conducătoare de autobuz/autocar
(categoria/subcategoria D/D1),
cod CORM 006-2021– 833102

Numărul total de ore/credite: 210 ore/ 7 credite

Baza admiterii:

permis de conducere de categoria C și stagiu de conducere minim de un an pentru categoria D;

permis de conducere de categoria B și stagiu de conducere minim de un an pentru subcategoria D1;

permis de conducere de subcategoria D1 și stagiu de conducere minim de un an pentru categoria D.

Limba de instruire: română / rusă

Forma de organizare: învățământ cu frecvență

1. Preliminarii

În prezent, societatea conferă importanță deosebită diferitor tipuri de servicii, inclusiv și serviciilor de transport de călători. Aceste servicii sunt solicitate de un număr tot mai mare de persoane, sunt acceptabile pentru distanțe scurte în trafic național dar și internațional, accesibile, disponibile pentru mulți călători. Prin proporțiile și implicațiile sale, transportul de călători devine o activitate de interes major, cu metode și tehnici specifice de organizare, cu șoferi bine pregătiți.

Sub aspect de acțiune educațională, formarea profesională a conducătorilor/conducătoarelor de autobuz/autocar (categoria D, inclusiv subcategoria D1), este orientată spre formarea competențelor profesionale necesare în conducerea autobuzelor/autocarelor ca componentă a transportului rutier de călători.

Elementele de noutate și relevanța programului de formare profesională rezidă în:

- necesitatea ajustării ofertei educaționale la cerințele actuale ale siguranței traficului rutier și ale pieței muncii/ serviciilor de transport rutier de călători;
- valorificarea experienței internaționale în formarea profesională a conducătorilor/conducătoarelor de autobuz/autocar (categoria D, inclusiv subcategoria D1);
- transpunerea constructivă a teoriei în practică serviciilor de transport rutier de călători.

Acte relevante în domeniul de formare:

Cadru internațional:

- Recomandarea Consiliului European privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții (2017).
- Recomandarea Consiliului European privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții (2018).
- Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului privind stabilirea unui cadru european de referință pentru asigurarea calității în educație și formare profesională (2009).
- Directiva Parlamentului și Consiliului Uniunii Europene nr. 2006/126/CE din 20.12.2006 cu privire la permisul de conducere.
- Directiva Parlamentului și Consiliului Uniunii Europene nr. 2018/645/CE din 18.04.2018 de modificare a Directivei 2003/59/CE din 15.07.2003 privind calificarea inițială și formarea periodică a conducătorilor auto ai anumitor vehicule rutiere destinate transportului de mărfuri și persoane, precum și a Directivei 2006/126/CE privind permisele de conducere.

Cadru național:

- Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014.
- Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014.
- Concepția formării profesionale a conducătorilor de autovehicule în Republica Moldova, aprobată prin Ordinul MECC nr. 1542/2018.
- Legea nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier.
- Regulamentul cu privire la educația adulților, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 222/2024.
- Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357/2009.
- Regulamentul privind procedura de examinare pentru obținerea dreptului de a conduce vehicule, emiterea și valabilitatea permisului de conducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 181/2022.
- Conceptul Sistemului Informațional „Registrul unităților de instruire a conducătorilor de vehicule și al formabililor” și a Regulamentului privind modalitatea de ținere a Registrului unităților de instruire a conducătorilor de vehicule și al formabililor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 370/2022.

- Regulamentul privind funcționarea unităților de formare profesională a conducătorilor de autovehicule, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 170/2023.
- Metodologia de elaborare a programelor din cadrul învățării pe tot parcursul vieții, aprobată prin ordinul MEC nr. 857/2024.
- Metodologia de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditare a programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 616/2016.
- Ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 1483/2021 cu privire la aprobarea materialului didactic „Întrebări pentru susținerea examenului teoretic în vederea obținerii dreptului de a conduce vehicule”, cu completările ulterioare.

Destinație

Programul de formare profesională a conducătorilor/conducătoarelor de autobuz/autocar (categoria D, inclusiv subcategoria D1), este elaborat ca un document care definește scopul, obiectivele, competențele, structura, conținutul, finalitățile și condițiile formării conducătorilor/conducătoarelor de autobuz/autocar, ca activitate educațională și ca o componentă a sistemului național de formare a conducătorilor de autovehicule.

2. Programul de formare profesională are ca scop dezvoltarea competențelor--cheie și formarea competențelor profesionale a conducătorilor/conducătoarelor de autobuz/autocar (categoria D, inclusiv subcategoria D1).

Obiectivele programului vizează:

- asigurarea condițiilor informaționale, tehnice și tehnologice, materiale în contextul calității și relevanței programului de formare;
- facilitarea afirmării personale și profesionale a beneficiarilor programului de formare oferit;
- promovarea atractivității ocupației de *conducătorilor/conducătoarelor de autobuz/autocar*;
- racordarea formării conducătorilor/conducătoarelor de autobuz/autocar (categoria D, inclusiv subcategoria D1) la solicitările, necesitățile personale, ale societății și ale pieței muncii.

3. Domeniul de activitate al conducătorilor/conducătoarelor de autobuz/autocar (categoria D, inclusiv subcategoria D1)

Conducătorii/conducătoarele de autobuz/autocar (categoria D, inclusiv subcategoria D1), pot activa în organizații de drept public sau privat care acordă servicii de transport de călători în cadrul unor activități antreprenoriale sau în alte posturi din domeniul transportului rutier, conform dreptului de a conduce autobuze/autocare și a certificatului de competență profesională.

4. Finalitățile Programului

Formarea profesională a conducătorilor/conducătoarelor de autobuz/autocar (categoria D, inclusiv subcategoria D1), este precedată de obținerea:

- dreptului/permisului de conducere de categoria C și a unui stagiul de conducere a autocamioanelor, de minim un an, pentru categoria D;
- dreptului/permisului de conducere de subcategoria D1 și stagiul de conducere a autobuzelor de capacitate mică, de minim un an, pentru categoria D;
- dreptului/permisului de conducere de categoria B și a unui stagiul de conducere a autovehiculelor, de minim un an, pentru subcategoria D1,

orientată spre formarea/dezvoltarea:

- competențelor--cheie** în corespundere cu art. 11 din Codul educației al Republicii Moldova, Cod nr. 152/2014;
- competențelor profesionale generale:**

- abordarea comprehensivă (înțelegere rapidă și corectă), integratoare a conceptelor circulației rutiere în activitatea de conducere în siguranță a autovehiculelor în diverse contexte și situații rutiere;
- perceperea componentelor și contextelor traficului rutier;
- elaborarea modalităților de prevenire a situațiilor de risc rutier;
- acordarea primului ajutor în traficul rutier.

c) competențelor profesionale specifice:

- respectarea prevederilor legislației rutiere în conducerea autobuzelor/autocarelor;
- conducerea în siguranță a autobuzelor/autocarelor în diverse situații și condiții rutiere;
- întreținerea tehnică și a autobuzelor/autocarelor.

5. Condiții de realizare

Spații educaționale _____

Teren de instruire _____

Vehicule de instruire _____

Echipe de formare _____

6. Planul de învățământ

Nr. ord	Module	Numărul de ore					Forma de evaluare	Nr. de credite
		Total	Contact direct	Studiul individual	Contact direct			
					Teoretice	Seminare/ Practice		
1	Exploatarea și conducerea în siguranță a autobuzului	180	90	90	40	26 /24*	Test/ Probe practice	6
2	Acțiuni de urgență în traficul rutier	30	15	15	5	10	Test	1
	Total:	210	105	105	45	60		7

* ore practice de conducere a autobuzului

Conducătorii care au dreptul de a conduce autobuze de capacitate mică, subcategoria D1, autentificat prin permisul de conducere, urmează un plan de învățământ cu un număr de ore redus.

Nr. ord	Module	Numărul de ore					Forma de evaluare	Nr. de credite
		Total	Contact direct	Studiul individual	Contact direct			
					Teoretice	Seminare/ Practice		
1	Exploatarea și conducerea în siguranță a autobuzului	60	30	30	10	5 /15*	Test/ Probe practice	2
	Total:	60	30	30	10	20		4

* ore practice de conducere a autobuzului

7. Finalitățile formării

Conducătorii/conducătoarele de autobuz/autocar (categoria D, inclusiv subcategoria D1), vor cunoaște:

- conceptele teoretice ale sistemului național și internațional de organizare a circulației rutiere;

- mijloacele de organizare și dirijare a circulației rutiere în trafic național și internațional;
- regulile privind circulația autobuzelor;
- caracteristicile sistemelor de siguranță ale autobuzelor;
- particularitățile dinamice și de stabilitate ale autobuzelor;
- tehnicile de utilizare a dispozitivelor de comandă, de iluminare, semnalizare ale autobuzelor;
- componentele constructive de bază ale autobuzelor;
- condițiile tehnice de exploatare ale autobuzelor;
- normele de securitate (în muncă, antiincendiară) în contextul întreținerii tehnice/exploatării/admiterii în trafic a autobuzelor;
- conținutul minim al trusei de prim ajutor din dotarea autobuzelor;
- modalitățile de evaluare a stării accidentatului și de acordare a asistenței de urgență în traficul rutier;
- particularitățile conducerii în siguranță a autobuzului în spațiul limitat, parcare în siguranță pentru îmbarcarea/debarcarea călătorilor;
- particularitățile de conducere a autobuzului în diverse condiții și situații de trafic;

Conducătorii/conducătoarele de autobuz/autocar (categoria D, inclusiv subcategoria D1), vor fi capabili:

- să înțeleagă procesele și fenomenele din traficul rutier;
- să explice conceptele de organizare și dirijare a circulației rutiere;
- să aplice prevederile legislației rutiere în diverse condiții și situații de trafic;
- să utilizeze sistemele de siguranță ale autobuzului și ale drumului;
- să aprecieze viteza, distanța, intervalul, spațiul de oprire, spațiul de frânare, dimensiuni de gabarit, traiectorii de deplasare în diverse situații și condiții rutiere;
- să stabilească legătura între elementele constructive și conducerea în siguranță a autobuzului;
- să verifice starea tehnică a autobuzului;
- să respecte normele de securitate (în muncă, antiincendiară) în contextul întreținerii tehnice/exploatării/admiterii în trafic a autobuzelor;
- să valorifice componentele conducerii preventive a autobuzului în diverse condiții și situații rutiere;
- să aplice corect primul ajutor în traficul rutier;
- să identifice și să prevină situații de risc în traficul rutier.

Conducătorii/conducătoarele de autobuz/autocar (categoria D, inclusiv subcategoria D1), vor demonstra:

- deprinderi de conducere (în spațiul limitat, parcare în siguranță pentru îmbarcarea/ debarcarea călătorilor) în siguranță a autobuzelor în corespundere cu prevederile legislației rutiere naționale/internaționale, cu caracteristicile tehnice ale vehiculului, adaptate la condițiile și situațiile rutiere, prevenind incidente, accidente rutiere și promovând normele deontologice în traficul rutier.

Bibliografie

Bibliografia este prezentată în curriculumul unităților de curs.